

ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

A Kormány [T/10097.](#) számon nyújtotta be az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról szóló javaslatát, mely a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről szóló 2014/61/EU irányelv teljes átültetését szolgálja.

Az európai versenyképesség kulcsa: digitális gazdaság és információs társadalom

Az [Európa 2020](#) stratégia az Európai Unió 10 évre szóló növekedési terve, melynek célja a 2008-as gazdasági válság leküzdésén túl a gazdasági versenyképesség és a foglalkoztatás növelése. A dokumentum három kulcsszava az **intelligens-, fenntartható- és az inkluzív növekedés**, mely fogalmakhoz hét kiemelt kezdeményezést rendeltek. [Az európai digitális menetrend](#) (mint az intelligens növekedést elősegítő kezdeményezés) első cselekvési tervét 2010. május 9-én publikálták, melyben az információs és kommunikációs technológiák (IKT) használatát akadályozó tényezők azonosítását követően az egyes területekhez konkrét intézkedéseket fogalmaztak meg a digitális gazdaság fellendülése és az információs társadalom fejlesztése érdekében. A dokumentum által megfogalmazott hét intézkedési terület:

- élénk egységes digitális piac megteremtése;
- interoperabilitás és közös szabványok;
- bizalom és biztonság;
- nagy sebességű és szupergyors internet-hozzáférés;
- kutatás és innováció;
- a digitális jártasság, a digitális készségek és a digitális inklúzió javítása;
- az IKT előnyei az uniós társadalom számára (pl. elektronikus kormányzat, intelligens közlekedési rendszerek, e-egészségügy).

2012-ben az Európai Bizottság felülvizsgálta a korábbi Menetrendet és kiadta [Az európai digitális menetrend – európai növekedés digitális alapokon](#) című dokumentumot, melyben további célokat határoztak meg a digitális gazdaság fellendítése érdekében:

- határok nélküli európai digitális gazdaság előmozdítása;
- közszférán belüli innováció fellendítése;
- világszintű vezető szerep visszaszerzése a hálózati szolgáltatások piacán;
- biztonságos és megbízható internetes környezet elősegítése;
- a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatásokra vonatkozó egységes keret és feltételek megteremtése;

- 2013-ban az EU teljes területén hozzáférhetővé vált a műholdas szélessávú internet.
- Magyarországon a szélessávú hálózatok lefedettsége 2014 végén: rögzített és mobil 99%, NGA: 80%.
- Hazánkban a háztartások 94 százaléka fér hozzá vezeték nélküli szélessávú szolgáltatásokhoz. A lefedettség hiánya 6 százalékos.
- 2015-ben a háztartások 75 százaléka rendelkezik internet-hozzáféréssel, az uniós érték 80 százalékos.
- 2014-ben az internet-előfizetések száma 12 százalékkal nőtt (7,3 millió előfizetés).
- 2014-ben a mobilhálózaton bonyolított adatforgalom (38,6 ezer Terabyte) 28 százalékkal bővült. Egy mobiltelefon előfizetésre havonta átlagosan 286 megabyte adatforgalom jutott, mely döntő része 3G/UMTS-hálózaton zajlott.
- Az internet-szolgáltatásból származó árbevétel 38 százaléka mobilinternetes előfizetés.
- A 2016-os költségvetés 127,9 millió forintot irányoz elő a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia végrehajtásához kapcsolódó feladatokra.

- hagyományos vállalkozásformák átalakulását támogató környezet megteremtése, az innovatív internetes vállalkozások létrehozásának ösztönzése, digitális készségek gyarapítása és a digitális jártasságok javítása;
- stratégiai kutatási és innovációs politika végrehajtása a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák finanszírozásával.

ELSŐ LÉPÉS: INTERNET-HOZZÁFÉRÉS

Az Európa 2020 **Digitális Menetrend** kiemelt kezdeményezésének egy sarokpontja az Unió szélessávú lefedettségének biztosítása, amelynek fő célkitűzései:

- 2013-ig legyen biztosított az alapszintű szélessávú lefedettség az EU teljes lakossága számára;
- 2020-ra az EU teljes lakossága rendelkezzen legalább 30 Mbps sávszélességű internetkapcsolattal, továbbá az európai háztartások legalább 50 százalékának szupergyors (100 Mbps-nál nagyobb) sávszélességű internetkapcsolata legyen.

Az [Európai Bizottság 2013/C 25/01](#) számú közleménye (**Iránymutatás**) meghatározza bevezetendő NGA-hálózatok (új generációs hozzáférési hálózat) minimális tulajdonságait ((58)):

- a nagy sebesség biztosítása érdekében megfelelő közelségben található optikai (vagy azzal egyenértékű technológián alapuló) felhordóhálózat, mely
- támogatja a különféle fejlett digitális szolgáltatásokat (ide értve: konvergáló, kizárólagosan IP-alapú szolgáltatások), továbbá
- a szélessávú alaphálózatokhoz képest lényegesen nagyobb feltöltési sebességgel rendelkezik.

Ezen kritériumoknak jelenleg az optikai szálon alapuló hozzáférési hálózatok (FTTx hálózatok); a korszerűsített, fejlett kábelhálózatok, melyek legalább DOCSIS 3.0 kábelmodem-szabványt alkalmaznak; illetve bizonyos

fejlett, vezeték nélküli hozzáférési hálózatok felelnek meg.

Az [Iránymutatásban](#) szereplő becslés alapján az első célkitűzés kb. 60 milliárd euró összegű, míg a második kb. 270 milliárd eurós beruházást igényel, azonban megjegyzik, hogy költségsökkentés érhető el a meglévő (passzív) infrastruktúrák használatával; valamint a piaci, technológiai és szabályozási fejlemények függvényében. A dokumentum 1. számú melléklete összefoglalja az egyes tagállamok ilyen célú gyakorlatát, melyek közül négy módszert emel ki:

- **pénzallokáció:** a tagállam közvetlen pénzügyi támogatást nyújt;
- **természetbeni szolgáltatás:** az állam finanszírozza a teljes széles sávú hálózat vagy annak egy részének kiépítését, majd azt a befektető rendelkezésére bocsátja;
- **állam által üzemeltetett széles sávú hálózat;**
- **koncessziós engedély** birtokosa által kezelt széles sávú hálózat.

Az **Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt** (Connecting Europe Facility, CEF) az Európai Parlament és Tanács [1316/2013/EU](#) rendelete hozta létre, mely közös érdekű közlekedési, energetikai és távközlési projekteket támogat. A 2014-2020-as finanszírozási keretben a távközlési ágazatban 1,141 milliárd euró áll rendelkezésre, melyből 970 millió euró a digitális hálózati infrastruktúrákra, 170 millió euró pedig olyan projektekre fordítható, melyek a széles sávú hálózatok kiépítésére fordítható (Digital Agenda for Europe [honlapja](#)).

Az Európai Parlament és a Tanács által 2014. május 15-én elfogadott [2014/61/EU irányelv](#) célja, hogy elősegítse a nagy sebességű (30 Mbps) elektronikus hírközlő hálózatok költségkímélő kiépítését. A hálózatok építési munkálata költségeinek csökkentésére vonatkozó két megközelítése: egyrészt a meglévő passzív infrastruktúra felhasználása, másrészt az új fizikai infrastruktúra kiépítéséhez szükséges feltételek megteremtése (pl. adminisztratív terhek csökkentése; minimális informá-

ciók-, átláthatóság és technológiasemlegesség biztosítása; a tagállamok építési munkálatainak és szabályozásának összehangolása).

MAGYARORSZÁG

A [Digitális Magyarország Program](#) egy olyan átfogó kormányzati program, mely célja a teljes hazai digitális környezet fejlesztése. Alapdokumentumai a [Nemzeti Infokommunikációs Stratégia](#) (NIS) és [Zöld Könyv](#), melyek az EU-s célkitűzésekkel összehangoltan határozzák meg a hazai informatikai és távközlési ágazat fejlesztési irányait a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan ([1069/2014 \(II. 19.\) Korm. határozat](#)). A NIS négy fő pillére:

- **digitális infrastruktúra:** a digitális szolgáltatásokhoz szükséges megfelelő sávzélességű elektronikus hírközlési infrastruktúra;
- **digitális kompetenciák:** a lakosság, a mikro- kis- és közepes vállalkozások, a közigazgatásban dolgozók digitális kompetenciáinak fejlesztése;
- **digitális gazdaság;**
- **digitális állam.**

Az egyes fejlesztendő területekkel kapcsolatban konkrét célkitűzéseket is megfogalmaz a dokumentum, jellemzően 2016-ra és 2020-ra vonatkozóan:

- 2014-re legyenek elérhetőek a szélessávú szolgáltatások minden magyarországi háztartás és vállalkozás számára.
- 2018-ra minden háztartás számára legyen hozzáférhető min. 30 Mbps sebességű internet-szolgáltatás. (Szupergyors Internet Projekt)
- 2020-ra a háztartások legalább 50 százaléka rendelkezzen 100 Mbps vagy annál gyorsabb hozzáféréssel.
- 2020-ra ne legyen olyan járási székhely, ahol nem érhető el a lakosság számára valamilyen nagy sávzélességű hálózat.
- 2016-ra ne legyen optikával el nem ért (NGA-fehér) település az országban.
- 2016-ra épüljön ki teljes körűen a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat (NTG).

- 2016-ra bővüljön 95 százalékosra a mobil szélessávú lefedettség, és az elérhető sávzélesség érje el az uniós átlagot.
- 2014-re készüljön el egy infrastruktúra nyilvántartó rendszer.
- Köznevelési informatikai szolgáltatások felzárkóztatásának folytatása, hazai oktatási célú hálózatok fejlesztése.

A stratégia megvalósításának kereteit (az egyes feladatokért felelős minisztereket és a határidőket) a Digitális Nemzet Fejlesztési Program ([1631/2014 \(XI. 6.\) Korm. határozat](#)) rögzíti.

A **Szupergyors Internet Projekt** első lépéseként, 2015-ben elkészült Magyarország internet lefedettségének jelenlegi szintjét bemutató [térképes adatbázis](#). A lefedettségi adatok négy kategóriáját különböztették meg: nincs internetellátás, az elérhető hálózatsebesség kisebb, mint 30 Mbps; az elérhető hálózatsebesség meghaladja a 30 Mbps-ot; a végpontra egy szolgáltató önerős vállalást tett. A lakossági és szolgáltatói konzultációt követően 1,1 millió NGA lefedetlen pontot találtak, ami 2018-ig a szolgáltatók jelenlegi önerőből tervezett fejlesztése alapján 620 ezerre csökken ([Debreceni, 2015](#)).

További lépés volt a digitális infrastruktúra kiépítése érdekében az elektronikus hírközlésről szóló [2003. évi C. törvény](#) 2015-ös [módosítása](#), mely átültette a [2014/61/EU irányelv](#) 2. cikk 1-3. bekezdését (fogalmak), valamint 3. cikkét (meglévő fizikai infrastruktúrához való hozzáférés).

A DIGITÁLIS GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM FEJLETTSÉGE

Az Európai Bizottság kidolgozta a **digitális gazdaság és társadalom fejlettség mutatót** (Digital Economy and Society Index, DESI), mely öt fő dimenzió (0-1) mentén értékeli az egyes tagállamok e téren nyújtott teljesítményét: összekapcsoltság, humán tőke (digitális készségek), internethasználat, digitális technológiák integráltsága, valamint digitális közszolgáltatások. A 2015-ös indexek alapján (Digital Agenda for Europe [honlapja](#)) az

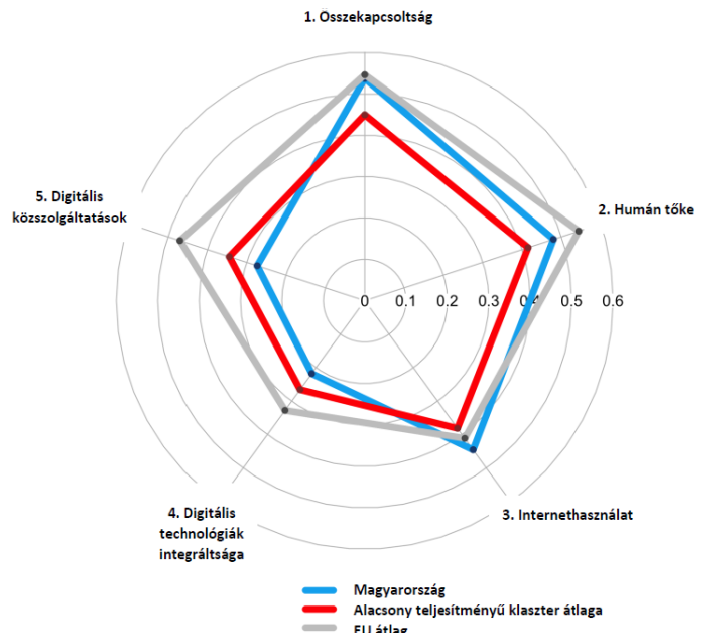
Európai Unió és az egyes tagállamok is a cél elérése felé haladnak. A legjobb eredménnyel Dánia büszkélkedhet (0,68), míg a legrosszabb értéket Románia kapta (0,3). Magyarország az Uniós országok közül a 20. helyen áll.

Az eredmények alapján A tagállamok között három csoportot lehet felállítani:

- **Magas teljesítmény:** Dánia, Svédország, Hollandia, Finnország
- **Közepes teljesítmény:** Belgium, Egyesült Királyság, Észtország, Luxemburg, Írország, Németország, Litvánia, Spanyolország, Ausztria, Franciaország, Málta, Portugália
- **Alacsony teljesítmény:** Csehország, Lettország, Szlovénia, Magyarország, Szlovákia, Ciprus, Lengyelország, Horvátország, Olaszország, Görögország, Bulgária, Románia

Magyarország ([Országprofil](#)) teljesítménye a digitális közszolgáltatások, és a digitális technológiák integráltsága terén átlag alatti. A magyar internetezőknek például csak 31 százaléka vesz igénybe rendszeresen e-kormányzati szolgáltatásokat. Bár az internethasználat aránya (magyarok 75 százaléka)

A DESI mutató komponensei, Magyarország, 2015.

Forrás: A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató, 2015, [Országprofil](#)

megfelel az uniós átlagnak, a digitális alapkészségeket (54%) és az IKT-szakemberek arányát (2,7%) tekintve kissé elmarad az átlagtól (59% és 2,8%), továbbá az online vásárlás és banki tranzakciók aránya még mindig alacsony.

Források:

- [2003. évi C. törvény](#) az elektronikus hírközlésről
- Az Európai Tanács és az Európai Parlament [2014/61/EU irányelve](#)
- Európai Bizottság: Az európai digitális menetrend, [COM\(2010\)245 végleges](#)
- Európai Bizottság: Az európai digitális menetrend – európai növekedés digitális alapokon, [COM\(2012\) 784](#)
- Digital Agenda for Europe [honlapja](#)
- [Nemzeti Infokommunikációs Stratégia](#)
- Debreceni Győző (2015): Szupergyors Internet. [Előadás](#). A Távközlés Világnapja 2015 Szélessávú fejlesztések a Digitális Magyarorszáért.
- KSH: [Magyarország, 2014](#)
- Kis Gergely (2014): Az erősödő állami szerepvállalás értékelése a magyarországi elektronikus hírközlő hálózati fejlesztésekben. In: Vezetéstudomány 2014/4. pp. 30-40
- Lapsánszky András (szerk.) (2013): Hírközlés-szabályozás, hírközlés-igazgatás hazánkban és az Európai Unióban. Wolters Kluwer Kft., Budapest

Készítette: Tóth Adrienn
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA
KÖZGYŰJTEMÉNYI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI IGAZGATÓSÁG

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486